

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Гзп1 3/2024
26.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миломир Петровић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Станоје Филиповић, адвокат из ..., ради исељења, одлучујући о захтеву Републичког јавног тужиоца за преиспитивање правноснажне пресуде поднетом против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3073/21 од 05.01.2022. године, у седници одржаној 26.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за преиспитивање правноснажне пресуде поднет од стране Републичког јавног тужиоца против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3073/21 од 05.01.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лозници П 1194/18 од 19.04.2021. године, која је исправљена решењем истог суда П 1194/18 од 28.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да се са својим личним стварима исели из стана тужиоца у ... у ... бр. ..., у поткровљу – десно (тавански простор), ознака стана .. укупне површине 49,50 м², који се састоји од собе, кухиње, купатила, предсобља и да му преда у државину стан са кључевима заједно са свим покретним стварима у њему. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3073/21 од 05.01.2022. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужиоца и првостепена пресуда преиначена, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужена обавезна да се са својим личним стварима исели из стана тужиоца у ... у ... бр. ..., у поткровљу – десно (тавански простор), ознака стана .. укупне површине 49,50 м², који се састоји од собе, кухиње, купатила, предсобља, те да стан са кључевима од њега и свим покретним стварима у њему преда тужиоцу у државину, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 47.300,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка од 21.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, Републички јавни тужилац је благовремено поднео захтев за преиспитивање правноснажне пресуде, због повреде закона на штету јавног интереса.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом одредбе члана 423. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон) и нашао да захтев за преиспитивање правноснажне пресуде није основан.

Одредбом члана 421. ЗПП, прописано је да против правноснажне пресуде донете у другом степену Републички јавни тужилац може да поднесе Врховном суду захтев за преиспитивање правноснажне пресуде (став 1), да захтев из става 1. овог члана може да се поднесе против правноснажне пресуде којом је повређен закон на штету јавног интереса.

У конкретном случају, одлучивано је о тужбени захтеву тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да се са својим личним стварима исели из стана тужиоца, тако што је тужена обавезана да се из тужиочевог стана исели, те да стан са кључевима и свим покретним стварима у њему преда тужиоцу у државину.

Подносилац захтева за преиспитивање правноснажне пресуде позива се на одредбу члана 421. ЗПП, образлаже да је пресудом повређен закон на штету јавног интереса, услед погрешне примене материјалног права, што је за последицу имало повреду права тужене које се односи на право дом. Дејство правноснажне пресуде по јавни интерес налази у томе што се у случају повреде (права на дом) такви приватни интереси штите у циљу заштите породице и деце.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници. Брак је закључен 12.10.1996. године, заједница живота је трајала до децембра 2016. године, а брак је споразумно разведен пресудом од 15.12.2017. године којом је вршење родитељског права над заједничким малолетним дететом ВВ рођеним ...2002. године поверено туженој уз обавезу тужиоца да плаћа издржавање, и немају заједничку имовину. Предметни стан у коме је тужена остала да станује и након развода, са заједничком децом уз тужиочеву сагласност, тужиоцу је 2006. године поклонио брат. Тужилац у том стану не борави од 06.06.2017. године (када му је изречена мера заштите од насиља у породици и наложено да се исели из предметног стана). Туженој су помагали родитељи око издржавања породице.

Имајући у виду наведено, у конкретном случају се може говорити о конкуренцији права на имовину коју у овом случају поседује тужилац и права на дом на који претендује тужена. Тужилац допуштено свог задирања у евентуално право тужене на дом заснива на закону, али је и поред тога нужно проценити равнотежу односно пропорционалност. Европски суд је у одлуци Велоса Барета против Португала (НО 18072/90 од 26.10.1995. године) изнео став да не постоји обавеза државе нити право сваког лица да поседује стан или дом за себе. Право на дом се јавља само у ситуацији када неко лице себи не може да обезбеди никакве услове становања. Без обзира што се сматра да право на дом није економско ни социјално право оно свакако има елементе тог социјалног статуса лица на кога се то право евентуално односи. Ако то лице по неком другом основу има начин да своје стамбене потребе задовољи онда се оно не може позивати на право на дом.

Имајући виду наведено, сама чињеница да је тужена неколико година провела у наведеном стану, остајући и након развода у то време са заједничким малолетним дететом и једним пунолетним дететом уз тужиочеву сагласност, није сама за себе довољна да јој се по том основу и призна право на дом. Другостепени суд је у побијаној пресуди закључио да тужена нема право да настави са коришћењем предметног стана по основу права на дом, јер околност да тужена нема решено стамбено питање, тј. нема стан у свом власништву, не води закључку да би иселењем из спорног стана нужно постала „бескућник“. При том оценивши да су туженој у издржавању породице помагали родитељи, да тужена има 49 година и да није доказала да није радно способна и да је заједничко двоје деце пунолетно, те да није доказала ни да је вршење родитељског права над заједничким дететом због болести евентуално продужено. Оценио је да право становања (habitatio) у смислу члана 194. Породичног закона траје до пунолетства заједничког детета, што је у конкретном случају истекло, иако је реч о праву са којим се тужилац сам сагласио након развода брака. Са друге стране тужилац као власник стана позвао је тужену да се исели из стана, а тужена у стану живи противно јасно израженој вољи тужиоца, у смислу одредбе члана 37. став 3. Закона о основама својинскоправних односа. Из таквог нормативног уређења не произилази закључак да је доношењем пресуде, којом је одлучено о праву тужиоца да тражи иселење тужене из предметног стана и усвојен тужбени захтев, повређен закон на штету јавног интереса, како Републички јавни тужилац неосновано у овом захтеву тврди. Супротно томе, побијана одлука односи се на остварење појединачног права које се тиче тужене лично будући да се о праву на дом одлучује у сваком конкретном случају (у зависности од утврђеног чињеничног стања) и није од утицаја на било које друго лице или групу лица па се не ради о штети по јавни интерес.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. у вези члана 424. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић